

**İhale doküman
düzenlemelerinde Teknik
Şartnamede olmayan yemeklerde
(normal yemek, diyet yemeği,
normal kahvaltı, diyet
kahvaltı, ara öğün)
kullanılacak gramajların
verilen gramaj listesindeki
benzer yemekler temel
alınarak diyetisyenler, idare
ve yüklenici ile birlikte
karar verilerek uygulanacağı**

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 79'uncu maddesinde "... 79.2. İhale ilanında ve dokümanında teklifi sınır değerın altında kalan isteklilerden açıklama isteneceği belirtilen hizmet alımı ihalelerinde, aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi aşamasında aşağıdaki düzenlemelere göre işlem tesis edilmesi gerekmektedir.

79.2.1. Aşırı düşük tekliflere yönelik açıklama istenmesine ilişkin yazıda, isteklilerin yapacakları açıklamalara esas olacak önemli teklif bileşenlerinin, bütün istekliler için aynı unsurları içerecek şekilde belirtilmesi zorunludur. Aşırı

düşük teklif açıklaması sunulması için isteklilere üç (3) iş gününden az olmamak üzere uygun bir süre verilir.

...

79.2.6. Malzemeli yemek hizmet alımı ihalelerinde aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesinde kullanılmak üzere teknik şartnamede asgari iki haftalık örnek menü düzenlemesi yapılır ve bu menüde yer alan yemeklerin içerikleri ile çiğ girdi miktarları belirtilir.

Bu ihalelerde; teklifi aşırı düşük bulunan istekli öncelikle “ana girdi”, “işçilik” ve “yardımcı gider” oranlarının belirtildiği Malzemeli Yemek Sunumu Hesap Cetvelini (Ek- H.4) hazırlayarak açıklaması kapsamında sunar. Açıklamanın geçerli kabul edilebilmesi için “(Ana Girdi Maliyeti+İşçilik Maliyeti)/Toplam Teklif Tutarı” oranının 0,80’den az ve 0,95’den çok olmaması gerekir. Oran belirtmeyen veya belirttiği oran 0,80’den az veya 0,95’den çok olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Bu maddede yer alan ana girdi ibaresi kapsamında, kırmızı et; beyaz et; balık; işlenmiş et ürünleri (sucuk, salam, sosis, kavurma gibi); kuru gıdalar (pirinç, bulgur, nohut, mercimek, kuru fasulye gibi); sebze; meyve; toz şeker, süt; yoğurt, ayran; yağ ürünleri (ayçiçek yağı, zeytinyağı, tereyağı) kahvaltı malzemeleri (peynir, zeytin, yumurta, reçel, bal gibi); pet su, ekmek açıklama yapılacak unsurlar olarak dikkate alınır. İdarenin ihale dokümanında bu girdilerin dışında ana girdi niteliğinde malzeme içeren yemek öğünü düzenlemesi durumunda aşırı düşük teklif açıklama yazısında açıklama istenecek unsurlar arasında bu malzemelerin de belirtilmesi zorunludur. Bu çerçevede, isteklinin beyan ettiği orana uygun teklif sunması durumunda, yemek pişirilmesi için gerekli enerji giderleri (doğalgaz, LPG gibi), temizlik malzemeleri, su, sigorta giderleri, ilaçlama ve hijyen sağlama giderleri, bakım onarım, amortisman, nakliye, sözleşme giderleri ve genel giderler, portör muayenesi ve tali çiğ

girdiler (tuz, baharat, tatlandırıcı vb.) gibi unsurlar “yardımcı girdiler” başlığında değerlendirilir ve bu unsurlar için açıklama sunulması gerekmez.

...

Malzemeli yemek alımı ihalelerinde sadece iki haftalık örnek menüdeki ana girdiler ve işçilik giderleri dikkate alınarak açıklama yapılmalıdır. İsteklilerin örnek menüdeki girdiler ve işçilik gideri kullanılarak teklif ettikleri birim fiyatı açıklamaları gerekmekte olup toplam miktar ve tutar açıklaması yapılmayacaktır. Örneğin normal kahvaltı, diyet kahvaltı, ara öğün, normal yemek ve diyet yemek gibi birim fiyatları içeren bir ihalede, isteklilerin teklif ettikleri birim fiyatı; örnek menüyü ve bu menünün üretimi için gerekli işçilik tutarını kullanarak tevsik etmeleri durumunda açıklama uygun kabul edilecektir.” açıklaması yer almaktadır.

Teknik Şartname’de yer alan iki haftalık örnek menü ve iki haftalık örnek diyet menüsü aşağıdaki şekildedir.

Tablo:9 İki Haftalık Örnek Menü (Kahvaltı, Öğle Menüsü Ve Akşam Menüsü)			
Ayın	Kahvaltı	Öğle Menüsü	Akşam Menüsü
1. Günü	Meyve Suyu, Kaşar peynir, Yeşil zeytin, Tahin-Pekmez, Ekmek	Çiftlik köfte- Şehriyeli pirinç Pilavı-Yoğurt	Etli bezelye-Meyane pilavı-Cacık
2. Günü	Çay, Haşlama yumurta, Siyah zeytin, Reçel- Tereyağı, Ekmek	Yoğurtlu Kıymalı Ispanak – Soslu makama -Baklava	Fırın tavuk-Nohutlu dövme pilavı-Yoğurt

3. Günü	Çay, Beyazpeynir, Siyah zeytin, Bal – Tereyağı, Simit	Etli kuru fasulye- Şehriyeli bulgur pilavı- Yoğurt	Terbiyeli köfte- Soslu makarna-Havuç salata+lahana salata
4. Günü	Meyve Suyu, Kaşar peynir, Yeşil zeytin, Tahin-Pekmez, Ekmek	Mercimek çorba- Patates Kızartmak Tavuk Köfte – yoğurt	Etli Yaz türlü - Şehriyeli Pirinç pilavı-Muz
5. Günü	Çay, Krem peynir, Siyah zeytin, Kakaolu fındık ezmesi, Ekmek	Pürelı Rostı et - Nohutlu pırinç pilavı-Cacık	Şehriye çorbası- Yoğurtlu Kabak dolma -Revani
6. Günü	Çay, Beyaz peynir, Yeşil zeytin, Reçel – Tereyağı, Ekmek	Pilav üstü et sote-Zeytinyağı pırasa-Yoğurt	Mantarlı tavuk - Şehriyeli Pırinç Pilavı-Ayran
7. Günü	Süt, Kaşar peynir, Siyah zeytin, Tahin- Pekmez, Ekmek	Domates çorbası- Pıyazlı Kuru Köfte -Ayran	Yoğurtlu Kıymalı ıspanak-Soslu makama-Aşure
8. Günü	Çay, Beyaz peynir, Yeşil zeytin, Kakaolu fındık ezmesi, Ekmek	Kabak Musakka- Meyane pilavı- Yoğurt	Haşlama et-bulgur pilavı -Cacık
9. Günü	Çay, Haşlama yumurta, Siyah zeytin, Tahin- Pekmez, Ekmek	Tavuk sote -Fırın makarna- Havuçsalata+lahana salata	Taze Barbunya- şehriyeli güveç- Yoğurt

10. Gün	Çay, Beyaz peynir, Siyah zeytin, Bal – Tereyağı, Poğaça	Yayla çorba-Pürelİ Hasanpaşa köfte-Tel Kadayıf	Zeytinyağlı taze fasulye-Kıymalı börek-Ayran
11. Gün	Meyve suyu, Kaşar peynir, Yeşil zeytin, Tahin-Pekmez, Ekmek	Patlıcan güveç-Şehriyeli Pirinç pilavı-cacık	Soğuk çorba-Tavuk yahni-Mevsim salata
12. Gün	Çay, Krem peynir, Siyah zeytin, Kakaolu fındık ezmesi, Ekmek	Hünkarbeğendi-Sigara böreği -Ayran	Tas kebabı -meyane pilavı-Dondurma
13. Gün	Çay, Beyaz peynir, Yeşil zeytin, Reçel – Tereyağı, Ekmek /	Fırın tavuk-nohutlu dövme / pilavı-Bostana salatası	Patates oturtma-Şehriyeli pirinç pilavı-Yoğurt
14. Gün	Süt, Kaşar peynir, Siyah zeytin, Tahin-Pekmez, Ekmek	Terbiyeli köfte-soslu makama-Armut	Mercimek çorba-Rokalı Dondurulmuş Mezgit Fileto-İrmik Helva

Tablo 11: İki Haftalık Örnek Diyet Menü

Ayın	KAHVALTI	ÖĞLE	AKŞAM
1. Gün	Çay Beyaz Peynir tuzsuz Siyah Zeytin (diyet, az tuzlu) Reçel – Tereyağı	Domates çorba Tavuk sote Zeytinyağlı taze fasulye Pirinç pilavı Kış Salata	Şehriye çorba Haşlama et Zeytinyağlı pırasa Erişte Yoğurt

2. Günü	Süt Yumurta Siyah Zeytin (diyet, az tuzlu) Domates-salatahk	Yayla çorba Fırın köfte Zeytinyağlı bezelye Makama Elma	Domates çorba Tavuk pirzola Zeytinyağlı brokoli Bulgur pilavı Kış Salata
3. Günü	Çay Beyaz Peynir tuzsuz Siyah Zeytin (diyet, az tuzlu) Domates- salatalık	Ezogelin çorba Tavuk biftek Zeytinyağlı kabak Erişte Kış Salata	Pirinç çorba İzmir köfte Zeytinyağlı bamya Makama Yoğurt
4. Günü	Süt Beyaz Peynir(tuzsuz) Yumurta Bal-Tereyağı	Domates çorba Et sote Zeytinyağlı taze Fasulye Pirinç pilavı Elma	Şehriye çorba Fırın tavuk Zeytinyağlı semizotu Erişte Yoğurt
5. Günü	Çay Beyaz Peynir tuzsuz Siyah Zeytin (diyet, az tuzlu) Reçel – Tereyağı	Mercimek çorba Haşlama tavuk Zeytinyağlı t. fasulye Erişte Kış Salata	Yayla çorba Tas kebabı Zeytinyağlı ıspanak Makama Armut
6. Günü	Süt Yumurta Siyah Zeytin (diyet, az tuzlu) Domates-salatalık	Domates çorba Fırın köfte Zeytinyağlı brokoli Bulgur Pilavı Yaz Salata	Şehriye çorba Tavuk biftek Zeytinyağlı bezelye Pirinç pilavı Muz

7. Günü	Çay Beyaz Peynir tuzsuz Siyah Zeytin (diyet, az tuzlu) Domates- salatalık	Şehriye çorba Tavuk sote Zeytinyağlı Mantar sote Bulgur pilavı Kış Salata	Yayla çorba Çiftlik köfte Zeytinyağlı karnabahar Makarna Yoğurt
8. Günü	Süt Beyaz Peynir(tuzsuz) Yumurta Bal-Tereyağı	Pirinç Çorba Haşlama Et Zeytinyağlı Bezelye Makarna Yoğurt	Mercimek Çorba İzmir köfte Zeytinyağlı Bamya Bulgur Pilavı Yoğurt
9. Günü	Çay Beyaz Peynir tuzsuz Siyah Zeytin (diyet, az tuzlu) Reçel – Tereyağı	Etsiz Un Çorba Kıymalı Ispanak Elma Komposto (tatlandırıcılı) Muhallebi (tatlandırıcılı) Yoğurt	Şehriye Çorba Kıymalı kabak Kayısı Komposto (şekerli) Muhallebi (şekerli) Yoğurt
10. Günü	Süt Yumurta Siyah Zeytin (diyet, az tuzlu) Domates-salatalık	Domates Çorba Etli Biber Dolma Erişte Kış Salata Yoğurt	Ezogelin Çorba İzmir Köfte Zeytinyağlı Taze Fasulye Makama Yaz Salata
11. Günü	Çay Beyaz Peynir tuzsuz Siyah Zeytin (diyet, az tuzlu) Domates- salatalık	Yayla Çorba Haşlama Et Makama Yoğurt Haşlanmış Patates	Pirinç Çorba Haşlama Tavuk Makama Yoğurt Haşlanmış Patates

12. Günü	Süt Beyaz Peynir(tuzsuz) Yumurta Bal-Tereyağı	Şehriye Çorba Fırın Köfte Zeytinyağlı Ispanak Pirinç Pilavı Yoğurt	Ezogelin Çorba Tavuk Biftek Zeytinyağlı Bamya Makarna Kış Salata
13. Günü	Çay Beyaz Peynir tuzsuz Siyah Zeytin (diyet, az tuzlu) Reçel – Tereyağı	Mercimek Çorba Çiftlik Köfte Zeytinyağlı Semizotu Makama Kivi	Domates Çorba Etli Taze Fasulye Bulgur Pilavı Yoğurt Portakal
14. Günü	Süt Yumurta Siyah Zeytin (diyet, az tuzlu) Domates-salatalık	Şehriye Çorba Kuru Köfte Zeytinyağlı Karnabahar Pirinç Pilavı Yaz Salata	Etsiz Un Çorba Fırın Tavuk Zeytinyağlı Bezelye Makarna Kış Salata

Anılan Şartname’de yer alan Normal Yemeklerin Sınıflandırılması tablosu aşağıdaki şekildedir.

TABLO 14				
NORMAL YEMEKLERİN SINIFLANDIRILMASI				
A. 1. KAP YEMEKLER				
a) Et Yemekleri				
Buğu Kebabı	Tas Kebabı	Patlıcan Kebap	Sebzeli Kebap	Yörük Kebabı
Tandır Kebabı	Orman Kebabı	Çoban Kavurma	Kâğıt Kebabı	Ada Kebabı
Bahçıvan Kebabı	Çiftlik Kebap	Macar Gulaş	Yoğurtlu Kebap	Simit Kebap

Dalyan Köfte	Elbasan Tava	Et Sote	Şehriyeli Güveç	Kadın Budu Köfte (Püre/Söğüş)
Fırın Köfte	Et Haşlama	Söğüş Et	Saç Kavurma	İslim Kebap
Ankara Tava	Hünkâr Beğendi	Mantarlı Et Sote	Pürelî Rosto Et	Pürelî Rulo Köfte
İzmir Köfte	Ekşili Köfte	Piyazlı Kuru Köfte	Izgara Köfte	Çiftlik Köfte
Tepsi Köfte	Terbiyeli Köfte	Hasanpaşa Köfte	Saray Köfte	Patlıcan Sarmalı Fırın Köfte

Aynı Şartname'nin Tablo 15: Örnek Yemekler ve Kullanılacak Malzeme Miktarları (Çiğ Olarak) bölümünde ise "Ayrıca Teknik Şartnamede yer alan " Kahvaltı, normal yemek ve diyet yemeklerinde uygulanan gramajlar T.C. Sağlık Bakanlığı Tedavi Hizmetleri Genel Müdürlüğü Yataklı Tedavi İşletme Yönetmeliğine bağlı kalınarak düzenlenmiştir. Yemekler hazırlanırken kullanılan gıda maddelerinde bu gramajlardan aşağı inilmeyecektir. Ancak teknik şartnamede olmayan yemeklerde (normal yemek, diyet yemeği, normal kahvaltı, diyet kahvaltı, ara öğün) kullanılacak gramajlar, verilen gramaj listesindeki benzer yemekler temel alınarak diyetisyenler, idare ve yüklenici ile birlikte karar verilerek uygulanacaktır." düzenlemesi yer almaktadır.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Hizmet alımı ihalelerinde sınır değer tespiti ve aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesi" başlıklı 79'uncu maddesinde, ihale ilanında ve dokümanında teklifi sınır değer altında kalan isteklilerden açıklama isteneceği belirtilen hizmet alımı ihalelerine ilişkin olarak aşırı düşük tekliflerin tespiti ve değerlendirilmesi yönünde ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir.

Bu bağlamda anılan Tebliğ’de malzemeli yemek hizmet alımı ihalelerinde aşırı düşük tekliflerin sunulması ve değerlendirilmesine ilişkin olarak özel açıklamalar bulunmaktadır. Buna göre, malzemeli yemek hizmet alımı ihalelerinde aşırı düşük tekliflerin değerlendirilmesinde kullanılmak üzere Teknik Şartname’de asgari iki haftalık örnek menü düzenlemesi yapılması gerektiği öngörülmüş olup bu menüde yer alan yemeklerin içerikleri ile çiğ girdi miktarlarının belirtilmesi gerektiği belirtilmiştir.

İdarece yapılan doküman düzenlemelerinde Teknik Şartname’de olmayan yemeklerde (normal yemek, diyet yemeği, normal kahvaltı, diyet kahvaltı, ara öğün) kullanılacak gramajların verilen gramaj listesindeki benzer yemekler temel alınarak diyetisyenler, idare ve yüklenici ile birlikte karar verilerek uygulanacağı anlaşılmaktadır.

Yapılan incelemede başvuru sahibinin itirazın şikayete konu ettiği tandır kebabı, dalyan köfte, çiftlik kebabının normal yemeklerin sınıflandırılması tablosunda yer aldığı ancak iki haftalık örnek menü ve iki haftalık diyet örnek menüsünde yer almadığı görüldüğünden aşırı düşük teklif açıklamasında kullanılmayacağı anlaşılmıştır.

Bu kapsamda aylık yemek listelerinin örnek yemek çeşitleri tablosunda belirtilen çeşitlerden ve gıda rasyonunda yer alan benzerlerinden seçilerek oluşturulacağı, ismi olmayan yemeklerin diyetisyenler, idare ve yüklenici ile birlikte benzer yemeklerdeki gramajlar göz önüne alınarak hesaplanacağını açık bir şekilde düzenlendiği, itirazın şikayete konu edilen tandır kebabı, dalyan köfte, çiftlik

kebapı yemeklerin iki haftalık örnek menü ve iki haftalık diyet örnek menüsünde yer almadığı dikkate alındığında söz konusu durumun tekliflerin sağlıklı şekilde oluşturulmasını engelleyecek bir husus oluşturmadığı ve başvuru sahibinin iddiasının yerinde olmadığı sonucuna varılmıştır.

Toplantı No	: 2022/035
Gündem No	: 93
Karar Tarihi	: 07.07.2022
Karar No	: 2022/UH.II-853